

Moviment cultural produït a Occident a la fi del s XIX i al començament del s XX. Designa els corrents arquitectònics i decoratius de l'art occidental. És un estil derivat bàsicament del simbolisme. A la segona meitat del decenni dels vuitanta, van aparèixer les primeres obres modernistes (A.Gaudí i L.Domènech) a Catalunya.

El triomf internacional de l'estil va ser sens dubte l'Exposició Universal de París del 1900. Constituïren el modernisme (pictòric): Casas i Rusiñol, Alexandre de Riquer (des del 1893), Joan Brull, Josep M.Tamburini, Sebastià Junyent, Joan Llimona i Hermen Anglada. Mentre que en la pintura l'art modernista entrava en decadència al principi del s XX; en escultura encara perdurà alguns anys.

En l'aspecte literari, el modernisme té l'origen a Hispano-amèrica. Va paral·lel a l'anomenada Generació del 98, amb la que manté punts de contacte: les mateixes actituds, les preocupacions pel futur d'Espanya, per l'home i per la recerca d'un nou estil. El modernisme és també **un reflex** del simbolisme.

A Amèrica, un grup de poetes inicien noves formes poètiques que volen ser orientades per *Rubén Darío* i constituïran una autèntica revolució en la poesia castellana.

La mort de Maragall (1911), i la publicació, del *Jordi Fragonals* de Pous i Pagès (1912), són dues fetes simbòliques de la desaparició del modernisme.

ARQUITECTURA

El gran *promotor* de l'arquitectura va ser l'escocès R. Mackintosh,

Els primers nuclis modernistes van aparèixer a Bèlgica i Catalunya.

A Bèlgica va destacar l'activitat de Víctor Horta, creador d'uns dels llenguatges arquitectònics més bons del moment (tècnicament i estèticament).

A Catalunya va ser on el m. va agafar dimensions impressionants, gràcies a la societat burgesa. Va destacar el treball d'Antoni Gaudí (brillant creador d'interiors, especuladors de la forma orgànica i precursor dels temes abstractes).

També destaquen molts altres personatges de molts altres països com: França, Àustria, Alemanya, Dinamarca, Anglaterra, Holanda, Itàlia...

ESCULTURA

Un genial artista que domina el panorama escultòric és Auguste Rodin, que va concebre les seves obres segons el simbolisme i les curves.

Completen *el panorama* un belga, C. Meunier, dos catalans, J. Llimona i Pau Gargallo, un italià, Medardo Rosso i un noruec, G. Vigeland.

PINTURA

L'estil pictòric prové del desenvolupament del simbolisme, entre els que cal destacar: Gustave Moreau, Puvis de Chavannes i Odilon Redon; i per Van Gogh en la seva última etapa.

En el període modernista, destaquen les composicions planes, sentimentals, eròtiques, energètiques,

evocadores, l'esteticisme, el decandicisme i el simbolisme.

Entre els catalans s'han de destacar a Joan Llimona, seguidor de la línia mística del m.; a Ramón Cases, influït especialment per Lautrec, creador d'un estil molt pròxim al de Picasso en aquest període; i finalment Segantini, que va dominar el panorama pictòric italià amb les seves obres de temàtica simbolista i germànica.

Reus 1852 Barcelona 1926) Arquitecte. Va construir la fàbrica i dos edificis d'habitatges de la cooperativa L'Obrera Mataronense, etc. Va entrar a treballar al temple de la Sagrada Família, i va construir el Palau Güell, el Palau Episcopal d'Astorga, la Casa de los Botines a Lleó, can Calvet i Bellesguard.

També va fer: el parc Güell, l'església de la colònia Güell, can Milà la Pedrera, les escoles de la Sagrada Família, la casa Vicens (1883–1888) la gran sala hipòstila coneguda com el 'teatre grec' i la casa Batlló (1904–1906),

(1866–1932) Pintor i dibuixant espanyol nascut a Barcelona. Va estudiar al taller de Carolus Duran a París amb Rusiñol. Es converteix en el dibuixant i il·lustrador de la revista *L'Avenç*.

Excelent retratista, defineix diferents tipus de dones, com: La gitana, La manola... Músics com: Albéniz, Granados... Escriptors com: Unamuno, Azorín... Pintors com: Zuloaga, Sorolla... També expressa amb els seus pinzells l'anonimat d'interiors de cafès o de la vida en el carrer.

D'altra banda representa tipus com: *La Cabeza de un bandolero*...

Va fer quadres com: *Plein air* (1891) i *Ball al Moulin de la Galette* (1893).

Des del 1889 va exposar les seves obres cada any a la Sala Parés de Barcelona, amb Rusiñol.

Per exemple: *La càrrega*, (1902) i *la vida popular* (*Ball de tarda*, 1895).

El 1897, amb Rusiñol, obrí la cerveseria Els Quatre Gats.

El 1898 va fundar i va sostindre la revista "Els Quatre Gats", substituïda un any després per "Pèl & Ploma".

Destaca la seva galeria de retrats al carbó de personalitats del món de la cultura i la política i la seva activitat en el *cartellisme* publicitari.

Exposà al saló del Champ de Mars de París. Va viatjar posteriorment per Amèrica, on pintà diferents retrats.

(Barcelona 1864 1934) Escultor.

Amb *El fill pròdig* (1880), anà pensionat a Roma, va enllestir *Patrici romà* i l'esbós *eqüestre* per al *Ramon Berenguer el Gran*.

Novament a Barcelona, va treballar al monument a Colom (1886) i a l'Exposició Universal del 1888. Va fundar amb el seu germà Joan, el Cercle Artístic de Sant Lluc i es va iniciar

en la temàtica religiosa (*Mare de Déu de Roser*, 1892; *Consumatum est*, 1896 i *Crist*

ressuscitat, 1914, del rosari monumental de Montserrat, etc). Autor del *Desconsol*, va fer també monuments funeraris i diverses obres públiques.

Va ser president de la Junta de Museus i obtingué la primera medalla d'or de la ciutat de Barcelona que es

concedí.

Una elegant contenció asserena el potencial erotisme dels seus nusos femenins (Joventut, 1913; Meditació, 1917; La bellesa, 1924; *Cordèlia*, 1930; etc), i l'agressivitat de les seves figures masculines (*El forjador*, 1914; monument als *Màrtirs de la Independència*, 1925; etc).

PÀG.

QUÈ ÉS, I CARACTERÍSTIQUES DEL MODERNISME	1
L'ARQUITECTURA, L'ESCULTURA I LA PINTURA	2
ANTONI GAUDÍ	3
JOSEP LLIMONA	4
RAMÓN CASAS	5
VOCABULARI	6
FOTOGRAFIES	7-8

DECENNI: període de deu anys.

DECAURE: passar a un nivell més baix.

SIMBOLISME: que representa una altre cosa d'una manera imaginada o insensible.

PROMOTOR: que dóna la primera impulsó a una cosa.

CONCEBRE: donar existència dins si mateix.

EVOCAR: portar alguna cosa a la memòria.

MÍSTIC: relatiu als antics misteris religiosos.

INFLUIR: produir efecte en algú o alguna cosa de manera indirecta.

TEMÀTICA: pertanyent al tema.

HIPÓSTILA: local o sala que té el sostre sostingut amb columnes.

EQÜESTRE: relatiu als cavallers.

PRÒDIG: generós que dóna sense mesura.

CONTENCIÓ: acció d'impedir que una cosa surti dels seus límits.

ASSERENAR: posar serè (serè: dia clar)

ANONIMAT: estar anònim (anònim: que no té nom d'autor)

JARDINES DE ARANJUEZ LA SAGRADA FAMÍLIA

LA CASA BATLLÓ ANTONI GAUDÍ I CORNET

PALAU EPISCOPAL D'ASTORGA

LA CÀRREGA